

Apstiprinu:

Sociālo lietu pārvaldes vadītāja

_____ B.Siliņa

“_____.” _____ 2015.g.

**Daugavpils pilsētas Sociālo lietu pārvaldes
Sociālās patversmes
sociālās rehabilitācijas programma
pensionāriem**

Daugavpils 2015

SATURS

Ievads.....	3
1. Sociālās rehabilitācijas programmas pamatojums.....	5
2. Plānotie pasākumi mērķa sasniegšanai.....	6
Secinājumi.....	7

Ievads

Viena no galvenajām vēlmēm, ko izjūt pensionāri ir nepieciešamība veidot sev piemērotas attiecības, kurās var paust savu personību gan konkrētā kolektīvā, gan sabiedrībā kopumā. Aizejot pensijā parādās pietiekami daudz brīvā laika, bet vairs nav tās sabiedrības grupas, ar kuru bija rasts būt regulārā vai biežā saskarsmē, pazūd kontakts ar citiem sabiedrības locekļiem un pensionārs vairs nevar apmierināt pašapliecināšanās un savas identitātes noteikšanas vajadzības.

Pensionāriem dažkārt ir vērojama viedokļa vienveidība, un tas notiek tāpēc, ka šo cilvēku viedokļi balstās uz nepietiekamu informāciju, ko tie saņem no dažiem avotiem, piemēram, vienas vai divām televīzijas programmām vai dažām bezmaksas pieejamām avīzēm. Tikai saskarsmē ar apkārtējiem ir iespējams gūt informāciju vistiešākajā nozīmē un tā ietver dažādus subjektīvus papildinājumus un iespaidīgu personalizētu noskaņu.

Pensionēšanās vecumā cilvēkam daudzās jomās izveidojas izteikti augstāks pašapziņas līmenis ar prasību pareizi novērtēt viņu, lai viņš varētu izmantot esošās iespējas un turpināt tās attīstīt. Krasās apstākļu maiņas dēļ saskarsmē ar pārējo sabiedrību tiek veidota it kā jauna “personība”, jo šādi pensionārs var rast iespēju būt noderīgs arī turpmāk, nevis palikt “norakstīts” līdz mūža galam.

Galvenās sociālās problēmas pensionāriem ir:

- Veselības problēmas;
- Materiālas problēmas;
- Saskarsmes problēmas;
- Brīva laika pavadīšanas problēmas;
- Vienveidīga dzīve (ar minimāliem kontaktiem);
- Nepietiekams informācijas apjoms par medicīnas un sociālajiem pakalpojumiem;
- plašas sabiedrības nepietiekama informētība par dotās sociālās kategorijas problēmām un īpatnībām.

Pensionāru sociālās rehabilitācijas mērķi ir :

- Dažāda vecuma pensionāru, sociālā riska grupu pārstāvju izglītošana, viņu sociālā rehabilitācija, zināšanu un prasmju apguve, kas nodrošina tiem iespēju integrēties dzīvē un palielināt pašnoteikšanās spējas;

- Veicināt sociālo kontaktu veidošanu un saglabāšanu starp dažāda vecuma personām, sociālā riska grupu pārstāvjiem un sabiedrību, dodot iespēju kontaktēties savā starpā veciem, vientuļiem cilvēkiem un invalīdiem caur fizisko attīstību, garīgo attīstību, vides attīstību, informatīvo attīstību;
- Paaugstināt sociālās rehabilitācijas efektivitāti, kura vērsta uz integrācijas atjaunošanu sabiedrībā.

Uzdevumi:

- Palīdzēt cilvēkam attīstīt viņa spējas personīgo un sociālo problēmu risināšanā;
- Uzlabot dzīves kvalitāti programmas dalībniekiem, sniedzot pakalpojumus, kuri nodrošina indivīda sociālo rehabilitāciju un integrāciju;
- Atbalstīt ikviena cilvēka pašnoteikšanās tiesības, kā arī personības attīstības un adaptācijas spējas;
- Dot klientam papildu iespējas pilnīgāk integrēties sabiedrības dzīvē un palielināt pašnoteikšanās iespējas, iesaistīt klientus pasākumos atbilstoši viņu veselības stāvoklim, garīgajām un fiziskajām spējām.
- Sniegt informāciju par iespējamo sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem;
- Palīdzēt personībai nodibināt attiecības ar jauniem cilvēkiem;
- Sniegt klientiem emocionālo atbalstu;
- Regulāri organizēt pasākumus, kas virzīti uz mērķa grupas locekļu attīstošo un radošo apmācību, kā arī mērķa grupas locekļu rokdarbu izstādes, gadatirgi un daiļrades saloni;

Mērķa grupa:

Dažāda vecuma personu, sociālā riska grupu pārstāvju – Daugavpils pilsētas domes Sociālo lietu pārvaldes Sociālās patversmes klienti.

1. Sociālās rehabilitācijas programmas teorētiskais pamatojums

Vairāk nekā pusei klientu ir nepieciešama medicīnas darbinieka konsultācija, jo vairākumam no viņiem ir veselības problēmas sakarā ar vecumu. Lielai daļai pensionāru - klientu ir nepieciešamas sociālā darbinieka konsultācijas sakarā ar ikdienas problēmām. Tāpat liels daudzums pensionāru apmeklē vai dažreiz apmeklē psihologa konsultācijas, tas nozīmē, ka pensionāri uztraucas par savām problēmām un cenšas tās risināt kopā ar speciālistu.

Pensionāriem, tāpat kā jebkuram cilvēkam, saskarsme ir neatņemama dzīves sastāvdaļa neatkarīgi no vecuma, sociālā stāvokļa vai reliģiskās piederības. Saskarsmes pamatā ir nepieciešamība veidot sev piemērotas attiecības, kurās var paust savu personību gan konkrētā kolektīvā, gan sabiedrībā kopumā. Šī ir viena no galvenajām vēlmēm, ko izjūt pensionāri, it īpaši tad, kad parādās atšķirība starp līdzšinējo stāvokli un aizvadītajiem gadiem, kas bija aktīvi darba vidē- nu viņiem ir pietiekami daudz brīvā laika, bet vairs nav tās sabiedrības grupas, ar kuru bija rasts būt regulārā vai biežā saskarsmē. No sociālā viedokļa tikai kontaktā ar citiem sabiedrības locekļiem var apmierināt pašapliecināšanās un savas identitātes noteikšanas vajadzības.

Saskarsmes funkcijas ietver cilvēku savstarpējo mijiedarbību. Norisinās attiecību koriģēšana, no kuras izriet prasme orientēties sabiedrībā, respektīvi, notiek socializācija. Tipiskās šīs sociālās grupas – pensionāru īpašās vajadzības ir:

- vajadzība atjaunot vai kompensēt traucētu dažādu veidu darbību iespēju;
- plašas saskarsmes vajadzība;
- sociālās un sadzīves, kultūras u.c. sfēru pieejamības vajadzība;
- zināšanu saņemšanas iespējas vajadzība;
- sociālās un psiholoģiskās adaptācijas vajadzība;
- vajadzība būt materiāli un morāli atbalstītiem.

Uzskatot dotās kategorijas personu īpašo vajadzību apmierināšanu par sociālās plaisas mazināšanas iespēju starp šīm personām un sabiedrību, būtu jāatzīmē šīs grupas personu sociālo adaptāciju kā svarīgu metodi sociālās rehabilitācijas pasākumu kompleksa pamatā.

2. Sociālās rehabilitācijas programmas plānotie pasākumi un atbildīgie

N.p.k.	Plānotie pasākumi	Atbildīgais
1.	Sastādīt katram pensionāram sadarbības plānu, izvērtējot viņa problēmas, vajadzības un pieejamos resursus	Sociālais darbinieks

2.	Izveidot individuālo sociālās rehabilitācijas plānu, sniegt informatīvo atbalstu	Sociālais rehabilitētājs
3.	Sniegt psiholoģisku atbalstu - lekcijas, nodarbības, konsultācijas	SLP psihologs
4.	Sniegt informāciju par medicīnas pakalpojumu saņemšanas iespējām.	Sociālās/nakts patversmes medmāsa
5.	Informēt pensionārus par sociālās aprūpes iespējām, pilnveidot klienta individuālās aprūpes prasmes.	Sociālā aprūpētāja
6.	Noorganizēt Sociālās patversmes pensionāriem lekcijas par veselīga dzīvesveida uzturēšanu	Sociālais darbinieks Fitoterapeite
7.	Lietderīga brīvā laika pavadīšana – ekskursijas, koncertu un muzeju apmeklēšana.	Sociālais rehabilitētājs
8.	Veco ļaužu dienas svinēšana katru gadu 1. oktobrī	Sociālais darbinieks
9.	Trenažieru zāles un interešu pulciņu apmeklēšana Sociālās aprūpes un rehabilitācijas dienas centrā (SARDC)	SARDC sociālais darbinieks
10.	Gada beigās – uz Ziemassvētkiem pie kafijas galda atzīmēt aktīvākos pensionārus.	Sociālie darbinieki

Secinājumi

Pateicoties Sociālās patversmes izstrādātajām sociālās rehabilitācijas programmām, kuras veicina pensionāru izglītošanu, viņu sociālo rehabilitāciju, iespēju integrēties dzīvē un pašnoteikšanās spēju palielināšanu, pensionāri spēj adoptēt sevi jaunā situācijā, samazināt izolētību, veidot sociālo kontaktu un attīstīt nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Sociālās patversmes klientiem ir iespēja apmeklēt Dienas centru, jo tur viņi var gan sazināties viens ar otru, gan nodarboties ar to, kas patīk un saņemt pašapmierinātību no

gūtajiem rezultātiem (gleznas, rokdarbu darinājumi, pinumi, u.c.), kā arī spēt pārsteigt un iepriecināt citus ar saviem darbiem, gan iegūt sev nepieciešamo informāciju un palīdzību.

Programmu satādija sociālā rehabilitētāja :

S. Serkova

Saskaņots ar Sociālās/nakts patversmes vadītāju :

S.Radeviča